

Drošas asinis, lai glābtu mātes!

Pasaules Veselības organizācija 14.jūnijā, kad visā pasaulē tiek atzīmēta Pasaules asins donoru diena, ar aicinājumu „Drošas asinis, lai glābtu mātes”, aicina donorus un potenciālos donorus pievērst uzmanību asins un asins komponentu drošībai, kā arī ziedot asinis.

Pēc Pasaules Veselības organizācijas datiem, ik dienu no grūtniecības un dzemdību izraisītām komplikācijām pasaulē mirst ap 800 sievietes. Smaga asiņošana dzemdību laikā un pēc dzemdībām ir viens no galvenajiem mirstības, ilgstošas atveseļošanās un invaliditātes iemesliem dzemdētājām.

„Dzemdniecība ir ļoti sarežģīta medicīnas nozare, kur pacientes veselības stāvoklis un dzemdību gaita var mainīties ļoti īsā laika sprīdī. Asiņošana dzemdniecībā ir dzīvībai kritisks sarežģījums, un ne vienmēr iepriekš ir iespējams izvērtēt un paredzēt transfūzijas jeb asins pārliešanas nepieciešamību, tāpēc mums ir ļoti svarīgi, ka asins komponenti ir pieejami maksimāli ātri,” komentē Rīgas Dzemdību nama (RDN) uzņemšanas nodaļas vadītāja un asins kabineta atbildīgā ārste Agnese Stūrmane.

RDN gada laikā vidēji pasūta 150 devas eritrocītu masas un tikpat daudz svaigi saldētas plazmas. Katru gadu tiek pārlietas apmēram 130 devas eritrocītu masas un plazmas apmēram 50 sievietēm, kā arī vidēji 10 eritrocītu masas devas un 25-30 plazmas devas apmēram 20 jaundzimušajiem.

„Plānojot dzemdības vai ķeizargriezienu pacientei ar sarežģītu anamnēzi un riska faktoriem, mēs rūpīgi novērtējam iespēju asins komponentus sagādāt un sagatavot jau iepriekš, tā padarot dzemdības pacientei maksimāli drošas. Šajā ziņā mums ir laba sadarbība ar Valsts asinsdonoru centru un nekad atteikumu par asins komponentu piegādi neesam saņēmuši,” turpina Dr. A. Stūrmane.

Valsts asinsdonoru centrs (VADC) atgādina, ka drošas asinis sākas ar katru no mums! Tāpēc aicinām donorus katru reizi pirms asins ziedošanas rūpīgi izvērtēt savas spējas palīdzēt kādam atveseļoties vai izglābt dzīvību. Tas ietver ne vien drošas donora ikdienas gaitas un seksuālo dzīvi, bet arī pārdomātu ēšanas režīmu, lai donora ziedotās

asinis nebūtu hilozas jeb treknas.

Lai atgādinātu donoriem, ka asins ziedošanas procedūra mūsdienās ir droša, VADC sadarbībā ar P.Stradiņa Medicīnas vēstures muzeju un ilggadēju donoru kustības vēstures pētnieci, ārsti Irēnu Danilāni, 13.jūnijā apmeklētājiem atklās izstādi „Drošas asinis sākas ar tevi!” Izstādē līdz pat novembra beigām būs iespējams izsekot līdz asins pārļiešanas vēsturei un nozīmīgākajiem sasniegumiem šajā jomā.

„Izstādi ir vērts apmeklēt ne vien tā vēsturiskā vēstījuma dēļ, bet arī lai pārliecinātos par to, ka mūsdienās asins ziedošanas laikā donors netiks inficēts ar HIV, hepatītiem, sifilisu un citām transmisīvām slimībām, jo asins ziedošanas procedūras laikā tiek izmantoti vienreiz lietojami, sterili materiāli. Tas nozīmē, ka mūsdienās asins komponentu kvalitāte lielā mērā ir atkarīga tieši no paša donora” stāsta I.Danilāne, kas gandrīz 40 gadus strādājusi VADC par donoru nodaļas vadītāju.

VADC atgādina, ka donoriem, kas saņēmuši „Donora privilēģiju karti”, P.Stradiņa Medicīnas vēstures muzejs piedāvā iespēju saņemt 30 % atlaidi pamatekspozīcijas apmeklējumam.

Pasaules Veselības organizācija 14.jūnijā, kad visā pasaulē tiek atzīmēta Pasaules asins donoru diena, ar aicinājumu „Drošas asinis, lai glābtu mātes”, aicina donorus un potenciālos donorus pievērst uzmanību asins un asins komponentu drošībai, kā arī ziedot asinis.

Pēc Pasaules Veselības organizācijas datiem, ik dienu no grūtniecības un dzemdību izraisītām komplikācijām pasaulē mirst ap 800 sievietes. Smaga asiņošana dzemdību laikā un pēc dzemdībām ir viens no galvenajiem mirstības, ilgstošas atveseļošanās un invaliditātes iemesliem dzemdētājām.

„Dzemdniecība ir ļoti sarežģīta medicīnas nozare, kur pacientes veselības stāvoklis un dzemdību gaita var mainīties ļoti īsā laika sprīdī. Asiņošana dzemdniecībā ir dzīvībai kritisks sarežģījums, un ne vienmēr iepriekš ir iespējams izvērtēt un paredzēt transfūzijas jeb asins pārļiešanas nepieciešamību, tāpēc mums ir ļoti svarīgi, ka asins komponenti ir pieejami maksimāli ātri,” komentē Rīgas Dzemdību nama (RDN) uzņemšanas nodaļas vadītāja un asins kabineta atbildīgā ārste Agnese Stūrmane.

RDN gada laikā vidēji pasūta 150 devas eritrocītu masas un tikpat daudz svaigi saldētas plazmas. Katru gadu tiek pārlietas apmēram 130 devas eritrocītu masas un plazmas apmēram 50 sievietēm, kā arī vidēji 10 eritrocītu masas devas un 25-30 plazmas devas apmēram 20 jaundzimušajiem.

„Plānojot dzemdības vai ķeizargriezienu pacientei ar sarežģītu anamnēzi un riska faktoriem, mēs rūpīgi novērtējam iespēju asins komponentus sagādāt un sagatavot jau iepriekš, tā padarot dzemdības pacientei maksimāli drošas. Šajā ziņā mums ir laba sadarbība ar Valsts asinsdonoru centru un nekad atteikumu par asins komponentu piegādi neesam saņēmuši,” turpina Dr. A. Stūrmane.

Valsts asinsdonoru centrs (VADC) atgādina, ka drošas asinis sākas ar katru no mums! Tāpēc aicinām donorus katru reizi pirms asins ziedošanas rūpīgi izvērtēt savas spējas palīdzēt kādam atveseļoties vai izglābt dzīvību. Tas ietver ne vien drošas donora ikdienas gaitas un seksuālo dzīvi, bet arī pārdomātu ēšanas režīmu, lai donora ziedotās asinis nebūtu hlozas jeb treknas.

Lai atgādinātu donoriem, ka asins ziedošanas procedūra mūsdienās ir droša, VADC sadarbībā ar P.Stradiņa Medicīnas vēstures muzeju un ilggadēju donoru kustības vēstures pētnieci, ārsti Irēnu Danilāni, 13.jūnijā apmeklētājiem atklās izstādi „Drošas asinis sākas ar tevi!” Izstādē līdz pat novembra beigām būs iespējams izsekot līdzī asins pārlišanas vēsturei un nozīmīgākajiem sasniegumiem šajā jomā.

„Izstādi ir vērts apmeklēt ne vien tā vēsturiskā vēstījuma dēļ, bet arī lai pārliecinātos par to, ka mūsdienās asins ziedošanas laikā donors netiks inficēts ar HIV, hepatītiem, sifilisu un citām transmisīvām slimībām, jo asins ziedošanas procedūras laikā tiek izmantoti vienreiz lietojami, sterili materiāli. Tas nozīmē, ka mūsdienās asins komponentu kvalitāte lielā mērā ir atkarīga tieši no paša donora” stāsta I.Danilāne, kas gandrīz 40 gadus strādājusi VADC par donoru nodaļas vadītāju.

VADC atgādina, ka donoriem, kas saņēmuši „Donora privilēģiju karti”, P.Stradiņa Medicīnas vēstures muzejs piedāvā iespēju saņemt 30 % atlaidi pamatekspozīcijas apmeklējumam.